

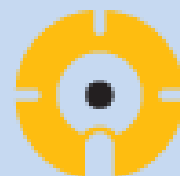
2014

Onderzoek en Innovatie Projectresultaat

*Dit onderzoek is verricht ten behoeve van het studieonderdeel "Onderzoek & innovatie"
van de opleiding Pedagogiek aan de HAN te Nijmegen*

De nazorg van pleegzorg voor pleegouders

OOSTERPOORT
jeugd- en opvoedhulp

Auteurs: Ingrid van de Voort en Janne van Bentum
Klas: VH40
Plaats van Uitgave: Oss
Organisatie: Oosterpoort
Datum van Uitgave: Juni 2014

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
Hoofdstuk 1. Product.....	1
Hoofdstuk 2. Productverantwoording.....	2
2.1 Ontwerpeisen.....	3
2.2 Hulpbronnen	3
2.3 Feedback van belanghebbenden	4
Hoofdstuk 3. Randvoorwaarden	4
Literatuurlijst.....	6
Bijlage 1: Evaluatieformulier nazorg	7

Inleiding

In dit onderdeel komt het ontworpen product aan bod, de productverantwoording en het implementatieplan. Het product is gemaakt naar aanleiding van de resultaten en conclusies die aan de hand van het onderzoek zijn verkregen. Vanuit de conclusie zijn twee aanbevelingen beschreven, hiervan gebruiken de onderzoekers aanbeveling één voor dit product.

Hoofdstuk 1. Product

In dit gedeelte wordt het product weergegeven. Dit product is in samenspraak met de opdrachtgever ontworpen.

Het product bestaat uit een nieuw onderdeel binnen het *pleezorgbeleid* waarin richtlijnen en afspraken rondom nazorg worden opgenomen. De onderzoekers overhandigen dit product aan Oosterpoort. Wederom is het belangrijk om te vermelden dat onderstaande richtlijnen en afspraken zijn gebaseerd op de behoeften en wensen van pleegouders en pleezorgwerkers.

De concrete richtlijnen en afspraken rondom nazorg die in het pleezorgbeleid worden opgenomen:

- In het voortraject komt het onderwerp nazorg aan bod. Hierin wordt vermeld dat pleegouders minimaal één nazorggesprek krijgen na een afgebroken of beëindigde pleezorgplaatsing. Echter wordt ook vermeld dat er de mogelijkheid bestaat voor meerdere nazorggesprekken.
- In het voortraject moet overeenstemming komen met betrekking tot de definitie van nazorg. Dit kan worden gedaan aan de hand van een woordweb. Hierin is de visie van pleegouders in combinatie met de visie van Oosterpoort van belang. Aan het eind van dit gedeelte is het belangrijk om tot een conclusie te komen over het begrip nazorg.
- Het onderwerp nazorg komt ook terug in het informatieboekje dat pleegouders krijgen tijdens het voortraject. Hierin wordt beschreven wat Oosterpoort biedt rondom nazorg. Er wordt aangegeven dat wensen en behoeften van pleegouders centraal staan. Tevens wordt vermeld dat minimaal één nazorggesprek vaststaat.
- De pleezorgwerker geeft in het evaluatiegesprek met de pleegouder(s) nogmaals aan dat er de mogelijk is tot het verkrijgen van nazorg. Het initiatief komt te allen tijde vanuit de pleezorgwerker.
- In het evaluatiegesprek wordt besproken wat pleegouders verwachten en willen bespreken tijdens het nazorggesprek.

- De pleegzorgwerker neemt binnen twee weken na het evaluatiegesprek contact op met de pleegouder(s) voor een nazorggesprek.
- Eén nazorggesprek staat vast. Aan de hand van de behoeften van pleegouder(s) wordt een tweede afspraak gemaakt voor een nazorggesprek. Wanneer er behoefte is aan meerdere afspraken wordt hierop ingespeeld.
- In de teamvergadering komt het onderwerp 'nazorg' aan bod. Hierin delen pleegzorgwerkers hun ervaringen en worden succesfactoren en knelpunten besproken.
- In het hulpverleningsplan is het onderwerp 'nazorg' opgenomen. Het is van belang dat dit ook daadwerkelijk ingevuld wordt. Onder het onderwerp 'nazorg' wordt beschreven wat voor nazorg er is geboden, hoe vaak er nazorg is geboden en welke opmerkelijke punten hieruit naar voren kwamen. Deze punten worden beschreven door de pleegzorgwerker.

Hoofdstuk 2. Productverantwoording

Pleegzorgwerkers hebben in de interviews aangegeven dat zij richtlijnen en afspraken missen rond de nazorg van een afgebroken of beëindigde pleegzorgplaatsing. Uit de enquêtes en telefonische interviews met pleegouders is gebleken dat zij daar de negatieve gevolgen van ervaren. De onderzoekers spelen in op deze behoeften van pleegzorgwerkers en pleegouders door concrete richtlijnen en afspraken te ontwerpen die geïmplementeerd kunnen worden binnen de pleegzorg. Deze nieuwe richtlijnen en afspraken die opgenomen worden in het pleegzorgbeleid, is het product wat de onderzoekers afgeven bij Oosterpoort. De onderzoekers raden aan om deze richtlijnen en afspraken op te nemen in het 'Pleegzorgbeleid'. Dit zal er uiteindelijk voor zorgen dat pleegzorgwerkers op eenzelfde manier te werk gaan op deze manier is het voor de behandel coördinatoren makkelijker om zicht te houden op de gegeven nazorg. Eenzelfde manier van werken tijdens de nazorg is tevens de wens van de opdrachtgever. Het is belangrijk om te vermelden dat pleegouders door de nieuwe richtlijnen en afspraken positieve gevolgen zullen ervaren. Dit is een aanname en zal in de eerst volgende P&C-toets bevestigd kunnen worden.

Het leveren van nieuwe richtlijnen en afspraken zijn gebaseerd op de resultaten en conclusies. In het nieuwe onderdeel van het beleid zijn de behoeften en wensen verwerkt die verkregen zijn vanuit de enquêtes met pleegouders en interviews met pleegzorgwerkers. Om nazorg onder de aandacht van de pleegzorgmedewerkers te houden is het belangrijk dat het onderwerp 'nazorg' periodiek terugkomt in de teamvergaderingen. Als nazorg niet besproken, geëvalueerd en overlegd wordt, bestaat de kans dat de aandacht voor nazorg zal afnemen.

Rondom aanbeveling één is een product gevormd. Aanbeveling twee rondom de tijd voor nazorg is ook van belang, maar het is voor de onderzoekers lastig om deze aanbeveling te kunnen implementeren binnen de organisatie, omdat de onderzoekers geen kennis hebben van interne zaken.

2.1 Ontwerpeisen

In deze paragraaf worden de ontwerpeisen geïntroduceerd aan de hand van drie categorieën. Deze worden benoemd in het boek van Der Donk & van Lanen (van der Donk & van Lanen, 2013).

Kenmerken van de doelgroep

- Het product is gericht op de medewerkers van pleegzorg van Oosterpoort.
- Het product is gericht op pleegouders met een afgebroken of beëindigde pleegzorgplaatsing.
- Het is leesbaar voor de medewerkers van pleegzorg.

Organisatorische kenmerken

- De wijziging van het pleegzorgbeleid met betrekking tot nazorg is te allen tijden gemakkelijk terug te vinden.
- De richtlijnen en afspraken met betrekking tot nazorg worden gehanteerd binnen de pleegzorg van Oosterpoort.
- De richtlijnen en afspraken worden gebruikt door Oosterpoort jeugd- en opvoedhulp, locatie Oss en 's-Hertogenbosch waar beide hoofdkantoren gevestigd zijn.

Inhoudelijke kenmerken

- De doelstelling van het product is dat pleegzorgwerkers op een eenduidige manier te werk gaan in de nazorg. Zodat behandelcoördinatoren zicht hebben op de gegeven nazorg op dat moment. Het belangrijkste doel is dat er gehandeld wordt naar de behoeften en wensen van pleegouders.
- De inhoud van het aangepaste pleegzorgbeleid moet in overeenstemming zijn met de visie van Oosterpoort jeugd- en opvoedhulp.
- De inhoud van het aangepaste pleegzorgbeleid moet worden afgestemd op het literatuuronderzoek, de wensen van de medewerkers van pleegzorg en wensen van pleegouders.

2.2 Hulpbronnen

De volgende hulpbronnen zijn geraadpleegd bij het ontwerpen van het product:

- Visies van de medewerkers van pleegzorg, teammanager, pleegouders en behandelcoördinatoren.

- De werkwijze van 'Trias en Kompaan & de Bocht' dient als input voor het veranderen van het pleegzorgbeleid (toevoegen van regels en afspraken).

2.3 Feedback van belanghebbenden

De opdrachtgever H. Helwegen gaat akkoord met het product, dit fungeert als draagvlak. Hij heeft aangegeven de nieuwe richtlijnen en regels te gaan gebruiken voor het wijzigen van het pleegzorgbeleid. De basis van het product wordt zoals afgesproken geïmplementeerd, de bewoordingen worden geherformuleerd door H. Helwegen. De conclusies en aanbevelingen worden door H. Helwegen als bewijsmateriaal gehanteerd.

Hoofdstuk 3. Randvoorwaarden

Hierin worden de randvoorwaarden besproken waaraan voldaan moet worden om het product te implementeren.

Randvoorwaarden

Om de aanbevelingen optimaal te implementeren moet er aan de volgende randvoorwaarden aandacht worden besteed:

- ✓ *Borging onderzoeksrapport*

Het onderzoeksrapport en het product worden overgedragen aan de opdrachtgever Oosterpoort. De definitieve versie wordt op 9 juni ingeleverd bij begeleider H. Helwegen.

- ✓ *Presentatie onderzoeksrapport*

Op 24 juni 2014 presenteren de onderzoekers het onderzoeksrapport en het bijbehorende product. Het team van pleegzorgwerkers en de behandelcoördinatoren zijn uitgenodigd voor deze presentatie. De resultaten, conclusies, aanbevelingen en het product zullen gepresenteerd worden.

- ✓ *Behandelcoördinatoren ontwikkelen overeenstemming*

Om de gemaakte afspraken of richtlijnen te implementeren moeten behandelcoördinatoren onderling afspreken hoe zij dit gaan realiseren. Er moet overeenstemming ontstaan tussen de verschillende pleegzorgteams binnen Oosterpoort zodat op een eenduidige manier gewerkt wordt met betrekking tot nazorg.

- ✓ *Pleegzorgwerkers moeten kennis nemen van de aanbevelingen en het product*

Als tweede stap kunnen de behandelcoördinatoren de nieuwe regels introduceren bij de pleegzorgwerkers. Zij informeren de pleegzorgwerkers over de gemaakte richtlijnen en afspraken die zijn vastgesteld.

- ✓ *P&C-toets 2015*

In 2015 zal een nieuwe P&C-toets afgenomen worden. Als nazorg in 2015 door pleegouders als 'goed' wordt beoordeeld is dit onderzoek geslaagd. In 2015 zal er specifiek naar het resultaat met betrekking tot nazorg gekeken moeten worden.

✓ *Evaluatieformulier*

Er is een evaluatieformulier ontworpen waarmee getoetst kan worden wat het effect is van het aangepaste pleezorgbeleid. Dit formulier wordt overhandigd aan behandelcoördinatoren en ingevuld door pleezorgwerkers. Dit evaluatieformulier wordt besproken in de teamvergadering wanneer het aangepaste pleezorgbeleid in werking is gezet. Dit evaluatieformulier is te vinden in bijlage 1.

✓ *Uitdraai van nieuwe beleid*

Wanneer het aangepaste pleezorgbeleid herschreven is door H.Helwegen, krijgen alle medewerkers van pleezorg een uitdraai van de nieuwe richtlijnen en afspraken. Op deze manier hebben pleezorgwerkers het aangepaste pleezorgbeleid direct bij de hand.

✓ *Wijziging aangeven op Oosterpoort intranet*

Om de wijzingen in het pleezorgbeleid op een correcte wijze te vermelden, raden de onderzoekers aan om dit aan te geven op Oosterpoort intranet. Op deze manier weten alle werknemers van Oosterpoort dat het beleid van de pleezorg gewijzigd is. Oosterpoort werkt met: 'De tol'. Dit is een systeem waarin alle beleidsdocumenten zijn opgenomen. Ook wijzigingen in een dergelijk beleid worden weergegeven op het beginscherm. Op deze manier zijn pleezorgwerkers op de hoogte van de wijziging.

3.1 Tijdsplanning

Bij de beleidsaanpassing kan onderstaande planning in werking worden gehanteerd.

Weeknummer	Wat?
Week 26	De conclusies, aanbevelingen en het product worden gepresenteerd aan de werknemers van pleezorg en de opdrachtgever. De aanwezigen geven hun mening over de gepresenteerde onderwerpen.
Week 27	De behandelcoördinatoren gaan in overleg met elkaar, dit om overeenstemming te vormen. Het is gewenst dat de opdrachtgever H. Helwegen hierbij aanwezig is.
Week 28	H. Helwegen gaat de bewoordingen herformuleren zodat het direct toepasbaar is voor de werknemers van pleezorg binnen Oosterpoort.
Week 29	In de teamvergaderingen worden de pleezorgwerkers op de hoogte gebracht van het nieuwe beleid. Hierin worden de afspraken en richtlijnen met elkaar besproken, zodat zij op de hoogte zijn van de wijzigingen.
Week 30	Het nieuwe beleid wordt geplaatst op Oosterpoort intranet en in 'De Tol'. H. Helwegen is verantwoordelijk voor de uitdraai en het verspreiden van de nieuwe richtlijnen en afspraken.
Week 35	Het evaluatieformulier wordt ingevuld door alle pleezorgwerkers en behandeld in de teamvergadering.

Van der Donk, C. & Van Lanen, B. (2013). *Praktijkonderzoek in de school*. (derde druk).
Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Bijlage 1: Evaluatieformulier nazorg

** Dit evaluatieformulier is bedoeld voor de evaluatie van één nazorgtraject. Wanneer er meerdere plaatsingen zijn afgebroken/beëindigd, vul dan meerdere evaluatieformulieren in. Deze worden alle besproken in de teamvergadering.*

1. Zijn de pleegouder(s) geïnformeerd over nazorg tijdens het voortraject?

0 Ja 0 Nee

2. Heeft u de pleegouder(s) in het evaluatiegesprek geïnformeerd over nazorg?

0 Ja 0 Nee

Zo nee, Waarom niet? → Ga door naar vraag 4

3. Heeft u samen met de pleegouder(s) in het evaluatiegesprek besproken wat er behandeld moet worden in het nazorggesprek?

0 Ja 0 Nee

Zo nee, waarom niet?

Zo ja, wat waren de behoeften/ wensen van de pleegouders(s)

4. Heeft u minimaal één nazorggesprek gegeven?

0 Ja 0 Nee

Zo nee, waarom niet?

5. Heeft u binnen twee weken na het evaluatiegesprek contact opgenomen met de pleegouder(s)?

0 Ja 0 Nee

Zo nee, waarom niet?

6. Heeft u de gegevens onder het kopje 'nazorg' ingevuld in het hulpverleningsplan?

0 Ja 0 Nee

Zo nee, waarom niet?

7. Hoe zijn de nieuwe richtlijnen en afspraken u bevallen?

0 Zeer prettig

0 Prettig

0 Neutraal

0 Onprettig

0 Zeer onprettig

8. Leg uw bovenstaande antwoord nader uit.
